

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PREKYBINĖS LAIVYBOS ĮSTATYMO NR. I-1513 2, 7, 11, 84, 88 IR
89 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PRIEDO PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-17-1171(2)) (TAIS NR. 17-5653(4))**

2017-10-09 Nr. NV-2563

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas: Įstatymo projektu siekiama **įgyvendinti Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje, Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje ir 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvos (ES) 2017/159 (dėl Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje įgyvendinimo) nuostatas, atsižvelgti į EBPO rekomendacijas** dėl kitų EBPO šalių narių jūrininkų galimybių įsidarbinti su Lietuvos valstybės vėliava plaukiojančiuose jūrų laivuose **ir Specialiųjų tyrimų tarnybos rekomendacijas** dėl laikinų leidimų plaukioti laivams, kurie yra įsigyti užsienyje, išdavimo galiojimo.

3. Dabartinė situacija:

- **Vadovaujantis Konvencijomis, turi būti nustatyti** aiškesni reikalavimai žvejams, apibrėžta sąvoka „žvejys“, reglamentuojami sutarties su žveju sudarymo ir saugojimo reikalavimai, garantuojama teisė žvejui nemokamai pervesti visą gautą atlyginimą savo šeimoms, išlaikytiniams arba teisėtiems gavėjams, nustatyta prievolė laivo valdytojui turėti draudimą ar kitokį finansinį garantą, kuriuo būtų užtikrinamas laivo valdytojo prievolių likimo valiai paliktiems jūrininkams įvykdymas.
- **Pagal EBPO rekomendacijas turi būti sudarytos palankesnės sąlygos** EBPO šalių narių jūrininkams įsidarbinti jūrų laivuose, kurie plaukioja su Lietuvos valstybės vėliava, ir peržiūrėtas reikalavimas, kad laivo kapitonas ar bent vienas laivo kapitono padėjėjų mokėtų lietuvių kalbą.
- **Specialiųjų tyrimų tarnybos** 2016 m. liepos 26 d. antikorupcinio vertinimo išvadoje Nr. 4-01-5762 „Dėl jūrų laivų pirminės apžiūros, registravimo ir kontrolės“ pateiktose **rekomendacijose** siūloma pakeisti nuostatas dėl laikinų leidimų plaukioti laivams, kurie yra įsigyti užsienyje, išdavimo galiojimo, t. y. **nepalikti diskrecijos teisės Lietuvos saugios laivybos administracijai** (šiuo metu reorganizuojama) savarankiškai spręsti dėl tokio leidimo išdavimo termino.

4. Projekto esmė:

- **apibrėžiama sąvoka „žvejys“** - žvejybos laive dirbantis jūrininkas, išskyrus laivavedį;
- **garantuojama teisė žvejui pervesti visą gautą atlyginimą ar jo dalį** savo šeimoms, išlaikytiniams arba teisėtiems gavėjams **nemokamai** (šiuo metu – „už pagrįsto dydžio mokestį“);
- **laivo valdytojas privalės turėti ne tik jūrininkų repatrijavimo rizikų draudimą, bet ir kitų tarptautinėse konvencijose nustatytų garantijų jūrininkams draudimą** (dėl būtiniosios medicinos pagalbos, žalos, padarytos dėl darbuotojo ligos, suluošinimo ar jo mirties atveju, atlyginimo);
- **nustatoma, kad laivo įgulą (įskaitant laivo kapitoną) turi sudaryti ne mažiau kaip pusė Lietuvos Respublikos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių ar kitų Europos ekonominės erdvės valstybių ir Šveicarijos Konfederacijos piliečių ir kitų fizinių asmenų, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktuose jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis (galiojančiame Įstatyme – 2/3);**
- **laivo kapitono pareigas galėtų eiti tik valstybės narės piliečiai** (iki šiol šis reikalavimas galiojo ir laivo kapitono vyresniajam padėjėjui);

- reikalavimas laivo kapitoniui ar bent vienam iš kapitono padėjėjų **mokėti lietuvių kalbą būtų taikomas tik laivams, vežantiems keleivius ir (ar) krovinius į (iš) Lietuvos Respublikos uostus (uostų);**
- panaikinti diskrecijos teisę Lietuvos saugios laivybos administracijai sprendžiant dėl termino, kuriam Lietuvos Respublikos konsulinio pareigūno gali būti išduodamas laikinas leidimas plaukioti laivams, kurie yra įsigyti užsienyje - **nustatyti, kad laikinasis leidimas galioja tris mėnesius** (jeigu laivas įregistruojamas šiam terminui, laikinojo leidimo galiojimas panaikinamas).

5. Derinimas:

- **Suderinta (atsižvelgta į pastabas) su** Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Europos teisės departamentu prie Teisingumo ministerijos, Lietuvos saugios laivybos administracija. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Lietuvos laivų savininkų asociacija pritarė Susisiekimo ministerijos argumentams dėl buvusių pastabų.
- **Dėl Užsienio reikalų ministerijos pastabos Susisiekimo ministerija teikime paaiškina**, kad papildoma garanto sistema nebus kuriama ir teisės aktų dėl to keisti nereikės.
- **Derinimo pažyma dėl likusių pastabų (papildomai darbo tvarka derintos), kurias pateikė :**
  - **Žemės ūkio ministerija** (siūlo neregamentuoti laivo įgulos sudėties komplektavimo)
  - **Lietuvos jūrininkų sąjunga** (nepitaria siūlymui, kad pusę įgulos sudarytų jūrininkai iš trečiųjų šalių; siūlo nekeisti galiojančių nuostatų dėl lietuvių kalbos mokėjimo kapitoniui ir bent vienam iš kapitono padėjėjų)
  - **Žvejybos tolimuosiuose žvejybos rajonuose asociacija** (siūlo tikslinti žvejo sąvokos apibrėžimą)

Pagrindiniai Susisiekimo ministerijos argumentai dėl neatsižvelgimo – Įstatymo projekto nuostatos atitinka Konvencijas, Direktyvą ir EBPO rekomendacijas.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017 m. rugpjūčio 28 d. išvadoje Nr. NV-2185 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, **antrinėje išvadoje (2017-10-09 Nr. NV-2558) Teisės grupė siūlo tikslinti Vyriausybės nutarimą motyvuotai prašant Įstatymo projektą svarstyti skubos arba ypatingos skubos tvarka.**

6. Atitiktis Vyriausybės programai: Įstatymo projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina, tačiau atitinka siekį Lietuvai tapti EBPO nare.

Įstatymo projektas įtrauktas į Seimo III (rudens) sesijos darbų programą, **numatomas svarstymo Seime mėnuo - spalio** (Susisiekimo ministerija siūlo Projektą svarstyti artimiausiam Vyriausybės posėdyje).

7. Dalykinio vertinimo išvada:

Atsižvelgiant į poreikį Įstatymo projektą priimti kuo skubiau (įgyvendinamos EBPO rekomendacijos, Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje ratifikavimo nuostatos įsigalioja 2017 m. lapkričio 15 d., spalio mėn. numatomas svarstymas Seime), **siūloma Projektą svarstyti artimiausiam Vyriausybės posėdyme.**

Patarėjas

Arvydas Nevas

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PREKYBINĖS LAIVYBOS ĮSTATYMO NR. I-1513 2, 7, 11, 84, 88 IR 89 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PRIEDO PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisieikimo ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 7, 11, 84, 88 ir 89 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo priedo papildymo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), patikslintą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017 m. rugpjūčio 28 d. išvadoje nurodytas pastabas.

Priėmus Įstatymo projektą, nacionalinėje teisėje būtų tinkamai įtvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. spalio 11 d. įstatymu Nr. XII-2664 „Dėl Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje ratifikavimo“ ratifikuotos Konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje, priimtos 2007 m. birželio 14 d. Ženevoje (toliau – Konvencija), nuostatos. Taip pat būtų tinkamai atsižvelgta į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) rekomendacijas peržiūrėti galimai nepagrįstas ir ribojančias nuostatas dėl kitų EBPO šalių narių jūrininkų galimybių įsidarbinti su Lietuvos valstybės vėliava plaukiojančiuose jūrų laivuose. Pažymėtina, kad žvejams nėra taikomos 2006 m. Konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje nuostatos ir kai kurie jų darbo laive teisinio reglamentavimo aspektai skiriasi nuo bendrųjų, visiems jūrininkams taikomų reikalavimų, todėl Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatyme siekiama aiškiau apibrėžti sąvoką „žvejys“ ir reikalavimus dėl žvejų darbo sutarčių laikymo. Įstatymo projektu siekiama įgyvendinti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2016 m. liepos 26 d. antikorupcinio vertinimo išvadoje

Nr. 4-01-5762 „Dėl jūrų laivų pirminės apžiūros, registravimo ir kontrolės“ pateiktas rekomendacijas, kuriomis siūloma pakeisti nuostatas dėl laikinų leidimų plaukioti laivams, kurie yra įsigyti užsienyje, išdavimo galiojimo, t. y. nepalikti diskrecijos teisės savarankiškai spręsti dėl tokio leidimo išdavimo termino.

Įstatymo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Lietuvos Respublikos susisieikimo ministerijos interneto svetainėje, kur visuomenė ir suinteresuotos institucijos galėjo teikti pastabas ir pasiūlymus. Iš visuomenės pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta.

Įstatymo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Europos teisės departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos saugios laivybos administracijai, Lietuvos jūrininkų sąjungai, Lietuvos laivų savininkų asociacijai. Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Lietuvos jūrininkų sąjungos ir Lietuvos laivų savininkų asociacijos pastabų, į kurias nebuvo atsižvelgta, pateikiama Įstatymo projekto derinimo pažyma. Kitos institucijos pastabų dėl Įstatymo projekto nepateikė arba į jas buvo atsižvelgta.

Pažymime, kad į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017 m. rugpjūčio 28 d. išvadoje pateiktas pastabas buvo atsižvelgta, o su tuo susiję Įstatymo projekto pakeitimai buvo suderinti darbo tvarka. Tačiau atkreipiame dėmesį, kad į nurodytoje išvadoje pateiktą 2 pastabą bus atsižvelgta artimiausiu metu parengus Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 401 straipsnio pakeitimo projektą. Šiuo metu 401 straipsnio 20 dalyje yra nurodyta, kad tik *Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruoto laivo plaukiojimas ar kita veikla su Lietuvos valstybės vėliava neturint leidimo laivui plaukioti su Lietuvos valstybės vėliava užtraukia baudą tokio laivo valdytojui*. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktoje pastaboje aprašyta situacija yra kontroliuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 401 straipsnio 9 dalyje numatytais reikalavimais. Siekdama teisinio aiškumo Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija rengia kai kurių Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, į kurį bus įtrauktas ir šio kodekso 401 straipsnio pakeitimas (401 straipsnio 20 dalyje vietoj žodžių „jūrų laivų registre įregistruoto“ numatoma įrašyti žodžius „teritoriniuose vandenyse plaukiojančio“).

Papildomai pažymime, kad Įstatymo projektą yra itin svarbu priimti iki lapkričio 1 d., nes jis įgyvendina EBPO rekomendacijas (rekomendacijos turi būti įgyvendintos iki 2017 m. spalio 15 d.), taip pat Konvencijos nuostatas (Konvencijos nuostatos įsigalioja 2017 m. lapkričio 15 d.), ir prašome Įstatymo projektą svarstyti artimiausiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdyje.

Patikslintas Įstatymo projektas darbo tvarka suderintas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe. Papildomai pažymime, kad įvertinę Įstatymo projekto svarbą ir būtinumą jį priimti iki 2017 m. lapkričio 1 d. neatsižvelgėme į Teisės grupės 7 pastabą aprobuoti Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo 2 straipsnyje esančias sąvokas. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 33 ir 34 punktų nuostatomis, pateikė Įstatymo projekto derinimo pažymą suinteresuotoms institucijoms ir asmenims, t. y. Lietuvos jūrininkų sąjungai, Lietuvos laivų savininkų asociacijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai kartu su Žvejybos tolimuosiuose žvejybos rajonuose asociacijos nariais. Lietuvos laivų savininkų asociacija ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija pritarė derinimo pažymoje išdėstytiems argumentams. Atitinkamai patikslinta teikiama derinimo pažyma. Taip pat atkreipiame dėmesį į Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos nurodytą pastabą pateikti detalesnę informaciją apie Įstatymo projekto įgyvendinamuosius teisės aktus, kuriais bus užtikrinamas 2014 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos dėl darbo jūrų laivyboje pakeitimų nuostatų, susijusių su finansinio garanto sistemos sukūrimu, įgyvendinimas. Pažymime, kad Įstatymo projektu keičiamos Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo 88 straipsnio 7

dalies nuostatos numato, kad laivų savininkai papildomai apsidraus nuo galimų rizikų, papildoma garanto sistema nebus kuriama, o Įstatymo projekto įgyvendinamųjų teisės aktų dėl to keisti nereikės.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Vandens ir geležinkelių transporto politikos departamento (direktorius Andrius Šniuolis, tel. 239 3926, el. p. andrius.sniuolis@sumin.lt) Vandens transporto skyriaus vedėjas Artūras Kungys (tel. 239 3930, el. p. arturas.kungys@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 5 lapai.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 7, 11, 84, 88 ir 89 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo priedo papildymo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
3. Aiškinamasis raštas, 5 lapai.
4. Derinimo pažyma, 5 lapai.
5. Suinteresuotų institucijų išvados, 20 lapų.
6. 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvos (ES) 2017/159 ir Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 7, 11, 84, 88 ir 89 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo priedo papildymo įstatymo projekto atitikties lentelė, 2 lapai.

Susisiekimo ministras

Rokas Masiulis

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PREKYBINĖS LAIVYBOS ĮSTATYMO NR. I-1513 2, 7, 11, 84, 88 IR 89 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PRIEDO PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

2017 m.

d. Nr.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo Nr. I-1513 2, 7, 11, 84, 88 ir 89 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo priedo papildymo įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti susisiekimo ministrą Roką Masiulį, o jam negalint dalyvauti – susisiekimo viceministrą Paulių Martinkų atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras